

Nr 320.

Av herr **Senander m. fl.**, om viss ändring i lagen om kommunala pensionstillskott.

Genom lagen om kommunala pensionstillskott av den 18 juni 1937 avsågs att ge kommunerna möjlighet att bereda folkpensionstagare, invalider och blinda, föräldralösa barn och invaliders barn och mödrar, vilka äro berättigade till bidragsförskott, bidrag utan att dessa erhöillo karaktären av fattigvård. För utbekommet fattigvårdsunderstöd stadgas återbetalningsplikt för såväl understödstagaren som för dem, vilka äro försörjningspliktiga gentemot honom. Sådan återbetalningsskyldighet är icke stadgad beträffande kommunala pensionstillskott.

Erfarenheten har givit vid handen, att ett begränsat antal kommuner utnyttjat sin rätt att i enlighet med ovannämnda lags bestämmelser ge behövande ökat ekonomiskt stöd. Endast i sådana kommuner, där förståelsen för en förbättrad och humanare socialvård varit särskilt stor, har den beslutande myndigheten bestämt, att kommunala pensionstillskott skola utgå.

Detta förhållande torde i första hand sammanhänga med att kommunerna i allmänhet följa en princip, som går ut på att i största möjliga utsträckning begränsa utgifterna till socialvården. Enär lagen om kommunala pensionstillskott inte innefattar något åläggande för kommunerna att använda sig av denna form av socialvård, underlåter man i de allra flesta fall att utnyttja densamma.

Att denna form för kommunalt stöd åt behövande pensionärer icke i önskvärd grad utnyttjas beror sålunda dels av »sparsamhetsskäl» och dels på att kommunerna ställa sig likgiltiga, enär lagen icke ålägger dem att göra hjälpformen tillgänglig för de behövande.

Men även i sådana kommuner, där beslut fattats om att lagen skall tillämpas, har resultatet för folkpensionärernas del icke blivit sådant, som man får förutsätta, att lagstiftarna avsett. Lagens verkningsområde är sålunda begränsat till att gälla endast vissa behövande. Det heter i lagen:

»Sådana tillskott och bidrag (kommunala pensionstillskott, vår anm.) må icke tilldelas andra personer än dem, som äro mantalsskrivna inom fattigvårdssamhället och där äga hemortsrätt i fråga om fattigvård. I övrigt äger samhället bestämma de grunder, som för beviljande av tillskott och bidrag böra av fattigvårdsstyrelsen iakttagas. Har sådant bestämmande ej skett, ankommer på styrelsen att bevilja tillskott och bidrag i den mån styrelsen prövar nödigt. Tillskott må efter omständigheterna jämkas eller indragas.»

I praktiken ha dessa bestämmelser verkat därhän, att hjälpbehövande ofta, änskönt han uppfyller det allra första villkoret, nämligen att vara berättigad till tilläggspension i enlighet med lagen av den 28 juni 1935 om folkpensionering, icke anses berättigad till kommunalt pensionstillskott. Sådana tilläggspensionärer, vilka ha vuxna barn, förvägras också ofta att komma i åtnjutande av kommunalt pensionstillskott med motivering att det finns försörjningspliktiga anhöriga.

För att lagen om kommunala pensionstillskott verkligen skall bli till hjälp för de många behövande och för att kommunerna genom utnyttjande av densamma skola kunna bereda folkpensionärerna ett välbehövt tillskott av kommunala medel, utan att detta skall behöva få karaktär av fattigvård, måste enligt vår mening bestämmelserna om vilka som ha rätt mottaga kommunalt pensionstillskott ändras.

Med hänvisning till vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om proposition med förslag om sådan ändring i lagen om kommunala pensionstillskott så att folkpensionstagare, invalider och blindas, föräldralösa barn och invaliders barn och mödrar, vilka äro i behov av att få tillägg till sina pensioner eller andra slag av understöd, obligatoriskt erhålla kommunala pensionstillskott i stället för fattigvård och att dessa tillskott måtte utgå oavsett vederbörandes mantalsskrivningsort och hemorts rätt.

Stockholm i januari 1945.

K. Senander.

Set Persson.

Axel Nordström.

O. F. Persson.